

Heyi nganea i malugana na dokotela wa Afurika
Tshipembe a vhidzwaho Bongani Mawethu Mayosi.

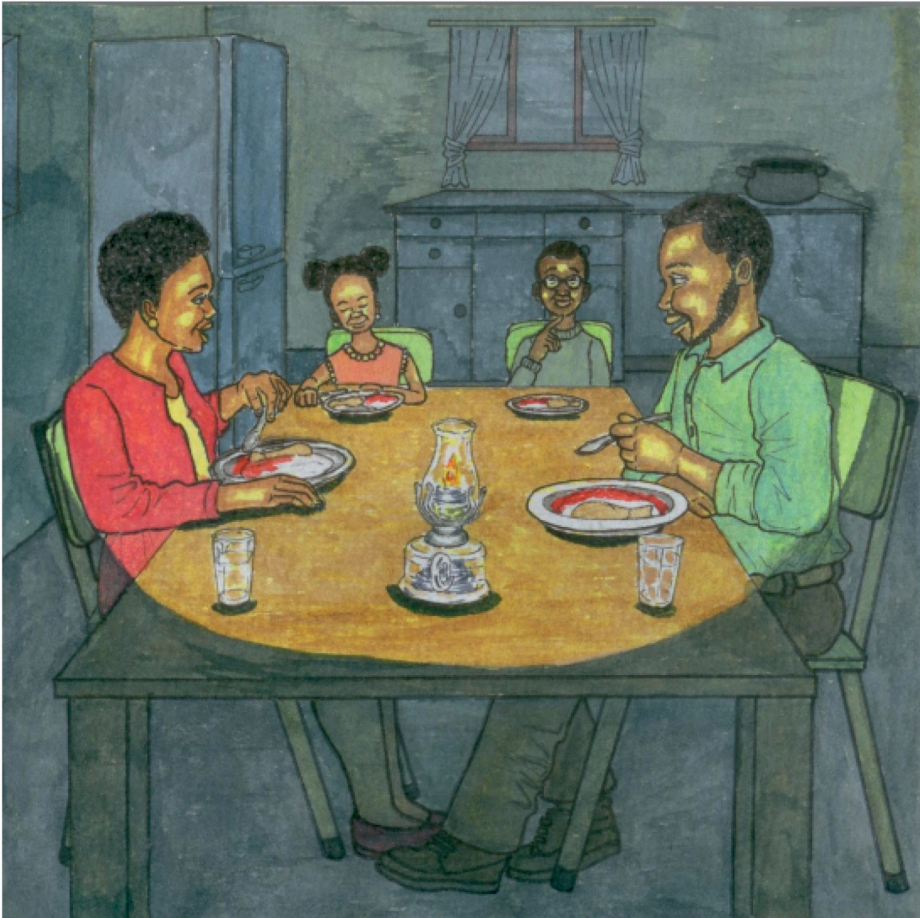
O vha e Mudivhi wa Santsi we a tumbula zwithu
zwa ndeme nga ha vhulwadze ha mbilu.

Bongani o bebwa nga 1967, Mthatha, ngei Eastern Cape, Afurika Tshipembe.

O dzhena tshikolo tsha mahayani tshi re Ngqamakhwe.

Mme a Bongani vho vha vhe muongi, ngeno khotsi awe vhe dokotela.

Ḑuvha na ḑuvha musi vha tshi swika hayani, vhabebi vha Bongani vho vha vha tshi amba nga mushumo wavho.

O vha e na dzangalelo kha thaidzo dza mutakalo, na u thusa vhathu.

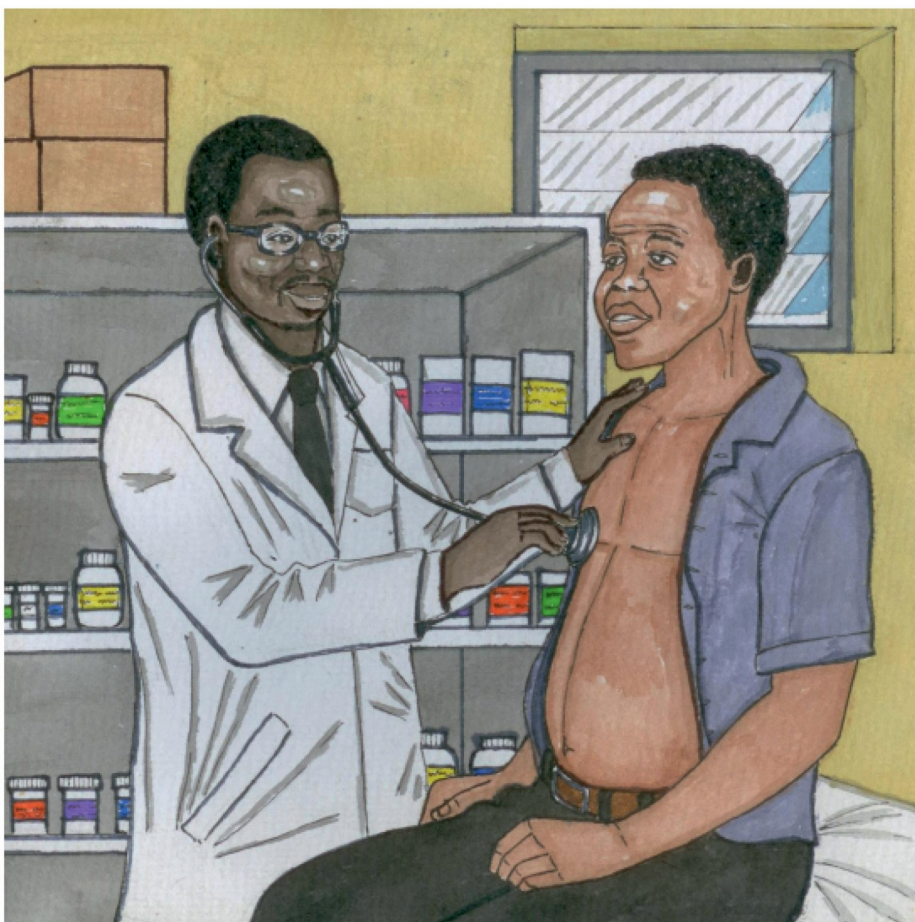
Nge a pfa nga ha mushumo wa vhabebi vhawe, Bongani o vha na dzangalelo kha Saints dza Mutakalo.

Musi e tshikoloni, Bongani o funa Dzimbalo na Saints dza Vhutshilo.

O shuma nga maanda kha dzenedzo ngudo ngauri o vha a tshi t̄oda u vha dokotela.

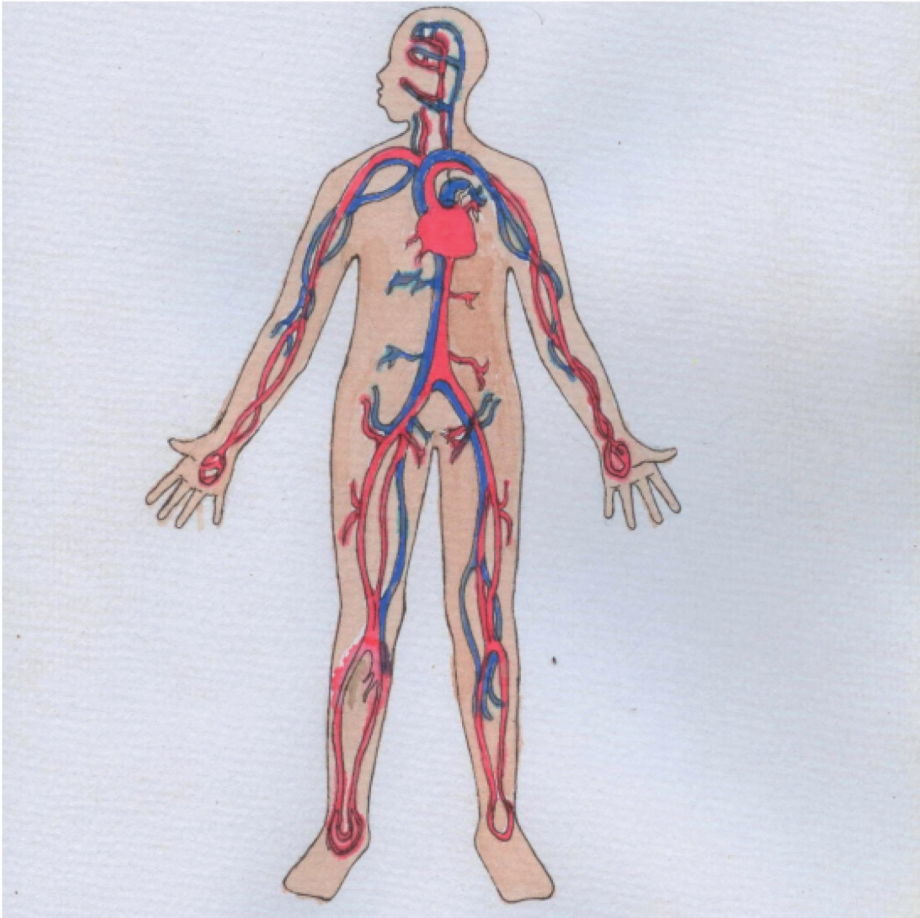
Musi o no fhedza tshikolo, o guda yunivesithi ya KwaZulu-Natal na ya Cape Town. O vha e mutshudeni o t̄alifhaho.

Bongani o wana thikhedzo ya masheleni uri a bvele phanḡa na pfunzo dzawe ngei Yunivesithi ya Oxford kha Ḳa England.

O dovha a guda Amerika. A vhuya Afurika Tshipembe u shuma sa dokotela.

O vha e dokotela wavhuḡi na o lugaho, ane a funa vhalwadze vhawe.

A zwo ngo dzhia tshifhinga uri Bongani a dovhe a vhuyelele seli ha malwanzhe.

O vha a tshi ɔɔda u guda zwo engedzeaho nga Khadioɔodzhi.

Khadioɔodzhi ndi ngudo ya mbilu, na malwadze ane a kwama mbilu.

Bongani o vha e Khadioɔodzhisti –dokotela wa mbilu.

Dokotela Mayosi vho shuma na vhañwe vhaṭoḡisisi seli ha malwanzhe. Vha tumbula tshithu tsha ndeme vhukuma.

Vhaṭoḡisisi vho tumbula zwi itaho uri vhañwe vhatu vha vhe na vhwadze ha mbilu.

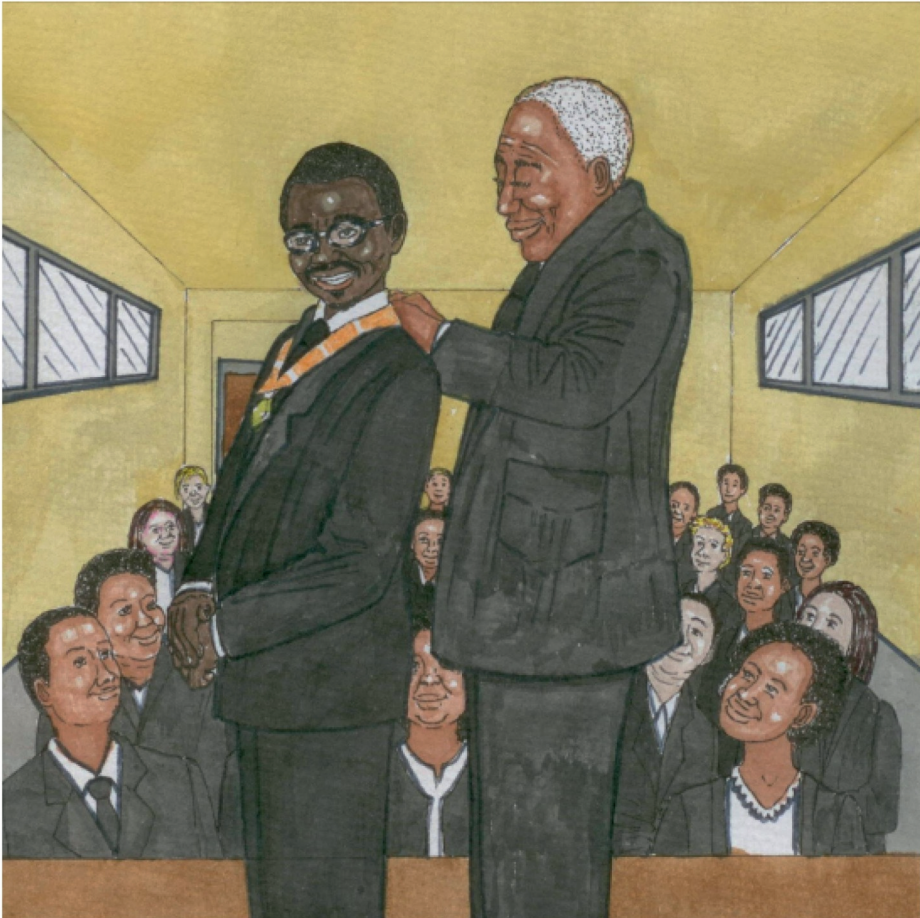
Zwe vha zwi tumbula zwo vha zwi zwa ndeme kha madokotela mashangoni oṭhe.

Bongani o vhuya Afrika Tshipembe e mudivhimakone.

O shuma na Minista wa Mutakalo na u nea nyeletshedzo nga ha thaidzo dza mutakalo dza jino shango.

Mujoro wawe wo vha u wa uri a vhone mashango a Afrika a tshi shumisa Saints u tandulula thaidzo dzao.

Bongani o vha a tshi ḡihlufhela sa Muḡivhi wa Saints wa Afrika. Zwe a zwi tumbula zwo vha zwi zwa ndeme kha khungulu yoṱhe.

Afrika Tshipembe ḷo pembelela mushumo wawe na zwe a zwi khunyeledza.

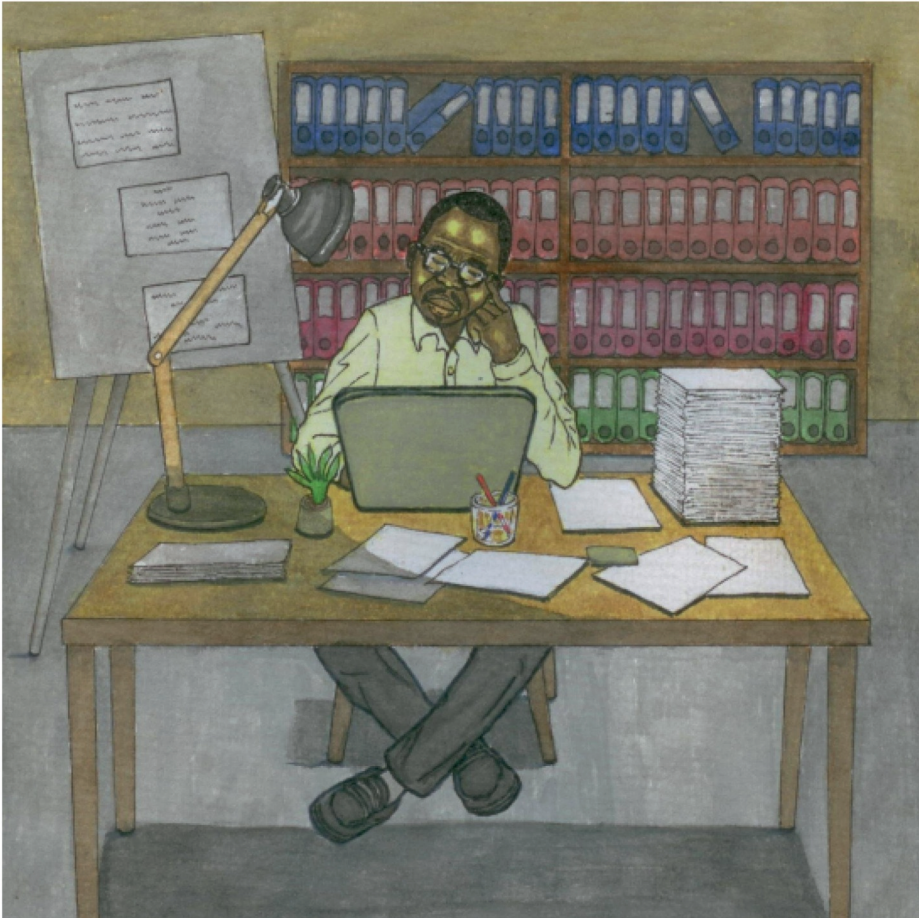
O ṱhonifihiwa nga tshiphuga tshihulwanesa tsha shango tsha Saints i vhidzwaho uri ndi Order of Mapungubwe.

Bongani o vha e Phurofesa wa Khadiolodzhi ngei Yunivesithi ya Cape Town.

Musi a tshi funza, o kovhelana na matshudeni awe ngivho yawe.

O vha a tshi pfesesa thaidzo nnzhi dza matshudeni. O țuțuwedza madokotela maswa na vhañwe vhane vha khou guda Santsi dza Mutakalo.

Phurofesa Mayosi o vhwela sa Thoho ya Santsi dza Mutakalo ngei Yunivesithi ya Cape Town (UCT).

O vha a tshi dzula e kati nga mushumo.

O vha e mugudisi, muṭodisisi, na murangaphanda.

Bongani Mayosi u humbulwa sa tsumbo yavhuḽi nga vhatu vhanzhi.

U bva kha tshikolo tsha mahayani, o vha murangaphanḡa kha Sainḡsi dza Mutakalo kha Yunivesithi ya nḡhesa Afrika Tshipembe.

O vha muḡivhi makone kha Sainḡsi dza Mutakalo mashangoni oḡhe.

Bongani o swikelela zwithu zwinzhi vhutshiloni hawe, fhedzi o vha a tshi ḡiḡukufhadza.

Musi ri tshi guda Saints, ri nga humbula nga ha Dokotela Mayosi.

Ri nga pembelela zwe a zwi khunyeledza, na zwe vhanwe vhaḡivhi vhanzhi vha Saints vha Afrika vha zwi khunyeledza.

Nahone ri nga pembelela ndeme ya nḡivho ya Afurika.

—Dzimbudziso

1. Ndi nnyi ane a khou anetshela heyi nganea? Nganea i khou amba nga ha nnyi?
2. Bongani o vha na dzangalelo lini nga ha mutakalo na Saints, nahone ndi ngani?
3. 'Khadioᵒdzhi' ndi mini? 'Khadioᵒdzhisti' ndi mini?
4. "Saints dza Mutakalo" ndi mini? ᵒdani mafhungo o engedzeaho nga ha mushumo u re kha Saints dza Mutakalo.

—Bugu dza tselano iyi

- Andile Mji
- Asnath Mahapa
- Bongani Mayosi
- Charlotte Maxeke
- Mmantsane Moche Diale
- Mulalo Doyoyo
- Tebello Nyokong
- Tshilidzi Marwala

Heyi bugu ya nganea yo itwa na u nwalwa nga
Luthosa, sa tshipiḡa tsha phurodzhekthe ya Zenex
Ulwazi Lwethu ya bugu dza u vhala ya 2020.